

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

**Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки і психології початкової освіти**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

«ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З ПРАКТИКУМОМ»

Код дисципліни	ОК 14.1
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Нормативна
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-наукова програма	Початкова освіта
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS (150 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	Екзамен

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Тихонова Альона Петрівна, доктор філософії, старший викладач кафедри педагогіки і психології початкової освіти
Контактний телефон	099 217 83 58
E-mail:	alenaplugina@gmail.com
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=YDvk_C0AAAAJ&hl=ru ORCID 0000-0001-6463-4553
Консультації	Середа, 14.00-16.00

м. Глухів, 2024 рік

Анотація курсу

Сучасний розвиток суспільства, його економічне і культурне життя послідовно розгортається в бік все більшої психологізації, оскільки в центрі подій соціальних змін стає людина. Основи психологічних знань необхідні кожній сучасній людині в її повсякденному житті та професійній діяльності. Особливо важливі такі знання кожному випускнику закладу вищої освіти для глибшого розуміння навколишнього світу, ефективніше виконувати професійну діяльність, успішно взаємодіяти з іншими людьми, будувати взаємовідносини у сім'ї, усвідомленого підходу до виховання власних дітей.

Сучасна молодь, оволодіваючи спеціальними знаннями, вміннями та навичками, повинна мати таку психологічну підготовку, що б виступала базовою у самопізнанні особистості, допомагала у діловому та міжособистісному спілкуванні, розвивала творчий потенціал майбутнього фахівця з будь-якої галузі професійної діяльності.

Програма курсу «Загальна психологія з практикумом» орієнтована на розкриття основних понять та суттєвих положень психології як науки, закономірностей та механізмів психічних явищ, що втілюють особистісні цінності та дають можливість усвідомити цілісність внутрішнього світу особистості, яка розвивається у процесі навчання і виховання.

Робоча програма курсу розроблена з урахуванням вимог щодо удосконалення психологічної підготовки працівників школи, оскільки в суспільстві сформувалася нагальна потреба в висококваліфікованих спеціалістах, які розумітимуть специфіку психічного розвитку та становлення особистості на різних етапах онтогенезу та зможуть застосовувати ці знання в своїй практичній діяльності.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Загальна психологія з практикумом», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. «Загальна психологія з практикумом» є складовою частиною дисциплін психолого-педагогічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема: опанування системою загальних психологічних знань і знань про закономірності психічного розвитку та становлення особистості на різних етапах її життя.

Метою викладання навчальної дисципліни є засвоєння методологічних принципів та основних понять загальної психології, змісту, основних закономірностей функціонування психіки та свідомості людини, психічних процесів, індивідуальних властивостей та станів, основних детермінант формування, розвитку та поведінки особистості на різних вікових етапах онтогенезу; набуття теоретичних та практичних навичок у галузі загальної психології, яка розкриває суть психічних явищ на основі найновіших психологічних досліджень, а також допомагає кожній особистості пізнати себе, розкрити свої можливості, адекватно оцінити і перетворити їх у дійсність, стати вільними у психічному, моральному, етичному та духовному самовдосконаленні; усвідомлення значущості отриманих студентами теоретичних знань у галузі психології та розвиток компетентних умінь використовувати їх в практиці педагогічної діяльності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- 1) засвоєння основних наукових понять, принципів, концепцій психологічного розвитку, що складають предмет, закономірності, зміст та структуру загальної психології як науки;
- 2) усвідомлення студентами цілісності, нерозривності та інтегрованості всіх психічних явищ та їх ролі у формуванні особистості;
- 3) засвоєння психологічних особливостей дітей на різних етапах онтогенезу;

4) формування у студентів широкого науково-психологічного світогляду, практичних навичок та вмінь вирішення психолого-педагогічних ситуацій;

5) формування у студентів прикладних умінь та навичок щодо застосування знань з психології в практиці педагогічної діяльності; активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

Постреквізити: Психологія вікова й педагогічна, Педагогіка (Теорія і практика навчання і виховання з основами школознавства), Основи інклюзивної освіти, Методика виховної роботи, всі фахові методики, Основи наукових досліджень, курсова робота з психології, Атестаційний іспит із педагогіки та психології.

Освітні технології організації навчання та викладання: особистісно-орієнтовані (технологія індивідуального навчання, технологія активного навчання та самонавчання, технологія евристичного навчання); активні та інтерактивні технології проведення занять (технологія розвитку критичного мислення, технологія проведення дискусій, ділові та рольові ігри, кейс-задачі, круглі столи, проекти тощо).

Форми роботи: лекційні заняття мають на меті вступне ознайомлення студентів з матеріалом курсу, передусім його теоретичним та методологічним складником, формування основних теоретичних знань з курсу.

Практичні заняття передбачають розширення основних теоретичних положень курсу, дають змогу студентам взяти активну участь в обговоренні питань і виконанні завдань, що сприяє активному формуванню їхньої академічної культури та академічної доброчесності, здобуттю навичок і умінь, важливих як для успішного навчання в університеті, так і для майбутньої професійної діяльності. Основними видами практичної роботи постають групові проекти, рольові гри, дискусії, публічні виступи, написання різножанрових наукових текстів

Методи навчання та викладання:

На лекційних заняттях використовуються методи:

- Лекція,
- Елементи бесіди,
- Пояснення,
- Демонстрація,
- Ілюстрація,
- Презентація.

На семінарських заняттях використовуються методи:

- Бесіда,
- Метод вправ,
- Опитування,
- Дискусія,
- Ілюстрація,
- Демонстрація,
- Реферативний метод.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення пропонованого освітнього компонента здобувач повинен набути таких **компетентностей та програмних результатів навчання**.

1. Очікувані результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
Фахові компетентності	СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію

	здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами. СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
Програмні результати навчання	ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах. ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі. ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування. ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування. ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу. ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей. ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за

	потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу. ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.
--	---

Організація навчання
Навчально-тематичний план (денна/заочна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекційні заняття	практичн і заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Вступ до психології.			
Тема 1. Психологія як наука.	2	2	4/6
Тема 2. Фізіологічні механізми психіки.	2/2	2	4/8
Тема 3. Психіка і свідомість.	2	2	4/8
Змістовий модуль 2. Психічні процеси – важливі компоненти людської діяльності.			
Тема 4. Відчуття.	2	2	4/6
Тема 5. Сприймання.	2	2	4/8
Тема 6. Пам'ять.	2	2/2	4/8
Тема 7. Мислення.	2	2	4/8
Змістовий модуль 3. Психічні процеси – важливі компоненти людської діяльності			
Тема 8. Мовлення.	2	2/2	4/6
Тема 9. Уява.	2/2	2	4/8
Тема 10. Увага.	2	2	4/8
Змістовий модуль 4. Емоційно-вольова сфера			
Тема 11. Почуття та емоції.	2	2	4/8
Тема 12. Воля	2/2	2	4/8
Змістовий модуль 5. Особистість в діяльності та спілкуванні			
Тема 13. Особистість.	2	2/2	4/6
Тема 14. Міжособистісні відносини в групах.	2	2	6/8
Тема 15. Сутність і структура діяльності.	2/2	2	6/8
Змістовий модуль 6. Індивідуально-психологічні особливості особистості			
Тема 16. Темперамент.	2	2	4/6
Тема 17. Характер.	2	2	4/8
Тема 18. Здібності.	2	2/2	6/8
Разом за семестр	36/8	36/8	78/134

Політика курсу:

1. Викладання курсу, контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на **дотримання вимог академічної доброчесності** і здійснюються у відповідності з чинними положеннями щодо навчального процесу .

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації

Викладання курсу спрямоване на дотримання усіх академічних свобод.

2. Здобувачі вищої освіти несуть особисту відповідальність за випадки порушення вимог академічної доброчесності, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше – бали, зараховані студентові/студентці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання усіх нарахованих за курс/модуль/тему балів.

3. У зв'язку з потенційно несприятливою епідемічною ситуацією викладач має право не допустити студента на заняття якщо у викладача або інших слухачів курсу виникне обґрунтована підозра, що студент хворий на респіраторне чи будь-яке інше захворювання, що загрожує комусь із учасників навчального процесу. Разом з тим кожен слухач курсу, а також викладач зобов'язується проявляти соціальну відповідальність і у випадку виявлення у себе симптомів хвороби або підозр щодо контактів з інфікованими особами – самоізолюватись та звернутись по допомогу до лікаря чи відповідних служб. В цілому – дотримуватись вимог МОЗ України щодо такого роду випадків.

4. Відвідування аудиторних занять – обов'язкове, за винятком хвороби чи інших нездоланних обставин.

4.1. У випадку пропущених занять із поважних причин студент має право, а викладач зобов'язується надати йому можливість виконати всі або деякі (за бажанням студента) не виконані внаслідок такого пропуску завдання. Винятками можуть бути обставини, що пов'язані з неможливістю виконання таких завдань через брак часу (наприклад у зв'язку з завершенням навчального процесу) або у зв'язку зі специфікою самого завдання тощо. В такому разі викладач та студент повинні керуватись вказівками прописаними в правилах навчального процесу щодо такого роду випадків.

4.2. У випадку пропущених занять без поважних причин студент має право на виконання завдання, однак, зважаючи на недотримання термінів виконання завдання має змогу отримати 80% від максимальної оцінки за відповідне завдання. Оскільки своєчасність виконання завдання є одним із критеріїв оцінювання завдання.

5. Запізнення на заняття не вітається, але здобувач вищої освіти допускається до заняття за умови, що не привертає зайвої уваги до себе та не заважає іншим учасникам навчального процесу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Таблиця 1.

Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти

100- бальна шкала	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження

74-81	С	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	Д	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	Е	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2.

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни

1	2	3	4	Бали
<i>Практичні заняття</i>	Максимальна кількість балів – 3	ПЗ	№1	3
		ПЗ	№2 -№18	51
<i>Самостійна робота ((за додатковими індивідуальними питаннями)</i>	Максимальна кількість балів – 6	СР		6
<i>Модульний контроль (тести)</i>	Максимальна кількість балів – 10	МК	3	30
<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>	Максимальна кількість балів– 10	екзамен	1	10
Усього				100

Критерії оцінювання студентів на практичних заняттях

Критерії оцінювання усних відповідей

Враховується:

- характер засвоєння матеріалу: обсяг, повнота, правильність та точність знань, рівень осмислення, міцність засвоєння, систематизованість, навички та вміння засвоювати вивчене на практиці в типових та змінених ситуаціях;
- якість відповіді: обґрунтованість, логічність, послідовність викладу, ступінь самостійності в судженнях, культура мовлення;
- вміння узагальнювати, виокремлювати, порівнювати якість виконання роботи.

Таблиця 4.

Оцінювання		Критерії оцінки
3 бали	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями.	1) знання основних положень матеріалу, історії проблеми, термінології; вміння здійснювати міжпредметні зв'язки, самостійно наводити приклади, продукувати ідеї, визначати прикладні напрямки використання теоретичного матеріалу; 2) виконання завдань з незначною кількістю неістотних помилок (однією-двома).
2,5 балів	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження.	1) знання основних положень матеріалу, історії проблеми, термінології; вміння здійснювати міжпредметні зв'язки з допомогою викладача; 2) переважає творчий виклад інформації (над репродуктивним); 3) виконання завдань вище середнього рівня: з кількома (трьома-чотирма) незначними помилками.
2 бали	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	1) знання основних положень матеріалу, історії проблеми, термінології; вміння здійснювати міжпредметні зв'язки з допомогою викладача; 2) переважає репродуктивний виклад інформації; 3) середній рівень виконання завдань : з незначною кількістю (трьома-чотирма) суттєвих помилок.
1,5 бали	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	1) домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; 2) знання основної термінології; 3) виконання завдань нижче середнього рівня: з домінуванням незначних помилок, як домінуючих, над істотними.

1 бал	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього.	1) домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; знання основної термінології; 2) виконання завдань "нижче середнього" задовольняє мінімальні вимоги (репродуктивне відтворення вихідного інформаційного масиву навчальної дисципліни: ключових понять, принципів тощо).
0,5 бала	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками низький.	1) фрагментарне засвоєння матеріалу; його повторне відтворення відбувається з аналогічними помилками виконання завдань з правом повторного перескладання навчальної дисципліни; 2) безсистемне репродуктивне відтворення вихідного її інформаційного масиву: ключових понять, принципів тощо.
0-0,4 бала	Дуже низький	1) дуже низький рівень засвоєння матеріалу: відсутні елементарні уявлення про інформаційний масив та його призначення; 2) спорадичне, механічне репродуктивне відтворення окремого вихідного інформаційного масиву: ключових понять, принципів.

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА

Основна література

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник для студ. психол. і педагог. спеціальностей. 3-е видан. випр. і доп. К.: Центр учбової літератури. 2009. 1007 с.
3. Варій М.Й. Психологія : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2016. 287 с.
4. Велитченко Л.К. Вступ до загальної психології : програм. довідник. Одеса: Вид. В. В. Букаєв, 2012. 406 с.
5. Веракіс А. І., Завалевський Ю. І., Левківський К. М. Основи психології : навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Х.; К., 2005. 416 с.
6. Дрозденко, К. С. Загальна психологія у практичному вимірі : підруч. К. : Професіонал, 2007. 608 с.
7. Дубравська Д. М. Основи психології : навч. посіб. Львів : Світ, 2001. 280 с.
8. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. 388 с.
9. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2016. 291 с.
10. Загальна психологія : підруч. / за ред. С.Д. Максименка. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця : Нова книга, 2004. 704 с.
11. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В.Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. К. : Каравела , 2011. 464 с.
12. Іванова О.В. Психологія: вступ до спеціальності : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2016. 180 с.

13. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2011.
14. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с.
15. Копець Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. 460 с.
16. Максименко С. Д. [та ін.]. Психологія та педагогіка: підручник К.: Слово, 2012. 584 с.
17. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 272 с.
18. Максименко С.Д. Загальна психологія. Центр навчальної літератури. 2019. 272 с.
19. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ. Ліра–Київ, 2020. 564 с.
20. Партико Т.Б. Психологія : підручник. Київ: Ін Юре, 2014. 665 с.
21. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів : навч.-метод. Посібник. Суми: Унів. кн., 2012. 135 с. 55
22. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посібник. К.: Академвидав, 2011. 465 с.
23. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. Загальна психологія : підручник. К. : Либідь, 2005. 464 с.

10.2. Допоміжні джерела інформації

1. Александров Ю.В. Психологія розвитку: навч. посіб. Х.: ФОП Панов А.М., 2015.
2. Гуцало Е.У Психологія вікового розвитку особистості. Курс лекцій. Кіровоград: ТОВ «Імекс ЛДТ», 2010.
3. Поліщук В.М. Виховання особистості: повсякдення і стереотипи. Глухів, 2012.
4. Загальна психологія: Методичні рекомендації до курсу / уклад. Портницька Н. Ф. Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2018. 80 с.
5. Ільїна Н. Психологія творчості та обдарованості. Київ: Університетська книга, 2018. 227 с.
6. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
7. Когут О. Психологія стресостійкості особистості: монографія. Кривий Ріг: Донецький юридичний інститут МВС України, 2021. 416 с.
8. Кузнєцов М. А., Заїка Є. В., Ходикіна Ю. Ю. Психологія моторної пам'яті: прикладні аспекти: монографія; Харків. нац. пед. ун-т імені Г.С. Сковороди. Харків: Діса плюс, 2019. 446 с.
9. Пасніченко А. Е. Психологія пізнавальної сфери особистості: відчуття, сприймання, мислення. Курс лекцій. Чернівці: ВІЦ «Місто», 2013. 320 с.
10. Свааб Д. Ми – це наш мозок. Харків: КСД, 2016. 332 с.
11. Тягло О. В. Критичне мислення: навч. посіб. Харків: Вид. група «Основа», 2008. 189 с.
12. Левченко Т. І. Мотивація суб'єктів в різних видах діяльності: монографія. Вінниця: Нова книга, 2011. 448 с.
13. Шрагіна Л. І. Психологія вербальної уяви. Функціонально-системний підхід : монографія. Київ: КМ Академія. 2016. 284 с.
14. Плугіна А. П. Теоретико-методичні засади розвитку критичного мислення у молодших школярів. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи* : Збірник наукових праць. Вип. 2(8), 2022. С. 35-41.

15. Плуґіна А. П. Психолого-педагогічні особливості взаємовідносин батьків та молодших школярів. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*, 2022, Вип. 3 (50).
16. Bolotnikova I., Kucherhan Y., Vyshnyk Olha, Shyrobokov Y., & Dzykovych O. (2023). Psychological well-being of a pedagogue in the conditions of war. *Revista Eduweb*, 17(2), P. 149–160.
17. Горбачевська Вікторія, Вишник Ольга. Формування навичок соціальної комунікації у дітей шкільного віку. *Електронний журнал «Вісник науки та освіти»*, №12.(18). 2023. С. 340-353.
18. Вишник Ольга, Жданова Анна, Дьоміна Ганна. Адаптація дітей з особливими освітніми потребами до навчального процесу в початковій школі: виклики та стратегії підтримки. *Наукові перспективи. Серія «Психологія»*, № 1(43) (2024).